

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 532/2022
01.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Драгана Аћимовића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Андреја Миљешића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бачкој Паланци К-257/21 од 15.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ1 12/22 од 13.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 01.06.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Андреја Миљешића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бачкој Паланци К-257/21 од 15.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ1 12/22 од 13.04.2022. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци К-257/21 од 15.12.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 7 (седам) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 27.07.2021. године па до упућивања окривљеног на издржавање казне затвора.

Истом пресудом према окривљеном је изречена мера безбедности забрана узнемиравања оштећене ББ у трајању од 3 године, с тим што се време проведено у притвору и на издржавању казне не урачунава у време трајања изречене мере безбедности. Окривљени је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка и судског паушала и одређено је да исти падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду КЖ1 12/22 од 13.04.2022. године, поводом жалбе браниоца окривљеног АА, а по службеној дужности, преиначена је пресуда Основног суда у Бачкој Паланци К-257/21 од 15.12.2021. године у погледу чињеничног описа кривичног дела тако што је окривљени АА оглашен кривим за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ како је то ближе описано у изреци другостепене пресуде и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 7 (седам) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 27.07.2021. године па надаље до упућивања окривљеног на издржавање казне затвора, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена, те је одређено да трошкови кривичног поступка који су настали пред другостепеним судом падају на терет буџетских средстава.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Андреј Миљешић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 11), члана 438. став 2. тачка 1) и 2) и члана 440. став 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи пресуде Основног суда у Бачкој Паланци К-257/21 од 15.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ1 12/22 од 13.04.2022. године тако што ће окривљеног ослободити од одговорности или да укине у целости наведене пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд побијаном правноснажном пресудом прекорачио оптужбу на штету окривљеног, јер се чињенични опис кривичног дела наведен у изреци пресуде у битном разликује од оног наведеног у оптужном предлогу јавног тужиоца. Наиме, по ставу браниоца окривљеног, оптужба је прекорачена из разлога јер је окривљеном измењеним оптужним актом Основног јавног тужиоца у Бачкој Паланци стављено на терет да је предметно кривично дело извршио дана 27.07.2021. године, а суд је окривљеног изреком правноснажне пресуде огласио кривим да је предметно кривично дело извршио дана 26.07.2021. године, чиме је суд изменом чињеничног описа кривичног дела у погледу времена његовог извршења повредио објективни идентитет оптужбе и пресуде.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом у побијаној правноснажној пресуди чињеничног описа кривичног дела из оптужног предлога Основног јавног тужиоца у Бачкој Паланци КТ.324/21 од 23.08.2021. године, измењеног на главном претресу одржаном дана 15.12.2021. године, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово са разлога јер се правноснажна пресуда односи на исто лице – окривљеног АА и на кривично дело за које је оптужен – кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, а суд је наведеном изменом, којом је у изреци пресуде навео тачан датум извршења кривичног дела, по налажењу овога суда, заправо само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу и то у погледу околности која не представља битно обележје предметног кривичног дела, већ у конкретном случају представља само околност која служи за тачније одређивање кривичног дела. При овоме суд се кретао у оквиру оптужног акта јавног тужиоца, а наведена измена није извршена на штету окривљеног, јер су битна објективна обележја бића кривичног дела иста и у измењеном оптужном акту јавног тужиоца и у изреци пресуде, као и сам начин извршења кривичног дела, односно постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке правноснажне пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту јавног тужиоца. Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи браниоца окривљеног у делу у којем указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истицањем да се правноснажна осуђујућа пресуда заснива искључиво на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати и то на лекарском извештају др ВВ и на њеном исказу датом у својству сведока на главном претресу, а који докази се по браниоцу сходно члану 16. став 1. ЗКП не могу користити у кривичном поступку. Као разлог немогућности коришћења као доказа у кривичном поступку лекарског извештаја др ВВ, бранилац окривљеног истиче да како лекар који обавља преглед пацијента није овлашћен и стручан да од истог узима изјаве и да у лекарски извештај који том приликом сачињава уноси виђење догађаја од стране самог пацијента, већ је овлашћен да у складу са медицинском струком само констатује повреду код пацијента, то се стога, по браниоцу, анамнеза пацијента узета од стране ординирајућег лекара која је унета у лекарски извештај и представља његов саставни део не може користити као доказ у кривичном поступку, већ само наводи из лекарског извештаја који се односе на констатоване повреде пацијента. Поред тога, као разлог

немогућности коришћења као доказа у кривичном поступку исказа сведока др ВВ, бранилац окривљеног истиче да наведени сведок приликом давања свог исказа на главном претресу није сведочила о својим непосредним сазнањима везано за критични догађај или о својим сећањима о предметном прегледу оштећене, већ је сведок само читала своје белешке и то од речи до речи, између осталог и анамнезу из лекарског извештаја који је сачинила, а која се по браниоцу не може користити као доказ, те је читала и писану документацију за коју је изјавила да је електронски картон оштећене, а са чијим садржајем суд и одбрана нису били упознати, при чему је одредбом члана 98. ЗКП предвиђено да сведок сведочи усмено и да износи све оно што му је о предмету познато.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, обзиром да се по ставу овога суда извештај др ВВ – лекара специјалисте Дома здравља „Др Младен Стојановић,, Бачка Паланка, Здравствена амбуланта ... од 27.07.2021. године и исказ др ВВ дат у својству сведока на главном претресу одржаном дана 15.12.2021. године сматрају законитим доказима на којима је суд могао засновати побијану правноснажну пресуду. Ово имајући у виду да се неосновано и произвољно захтевом браниоца окривљеног истиче да се анамнеза пацијента узета од стране ординирајућег лекара која је унета у лекарски извештај и представља његов саставни део не може користити као доказ у кривичном поступку, већ само наводи из лекарског извештаја који се односе на констатоване повреде пацијента, те имајући при томе у виду да не постоји процесна забрана да се сведок приликом давања исказа користи својим белешкама, па је тако и др ВВ – лекар специјалиста приликом давања исказа могла да се користи својим белешкама, пошто иста исказ није дала у својству вештака, већ у својству сведока, као и да износи сва своја сазнања и опажања, између осталог и о ономе што јој је оштећена ББ приликом прегледа рекла о томе на који начин је задобила лаке телесне повреде које је у конкретном случају овај сведок као лекар констатовала на лицу оштећене, а што све није у супротности са одредбама члана 98. ЗКП на које се позива бранилац окривљеног, а које одредбе прописују правила о испитивању сведока. Осим тога, у Законнику о кривичном поступку не постоји процесна забрана да се о садржају изјаве привилегованог сведока коју је дао својом слободном вољом пред другим лицима, та друга лица испитају као сведоци, односно да се као доказ користи писана документација која између осталог садржи и ову изјаву.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева наводи да у радњама окривљеног није садржано битно обележје бића кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ за које је он правноснажно оглашен кривим, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Међутим, бранилац непостојање по њему битног обележја предметног кривичног дела у виду непостојања у конкретном случају угроженог спокојства, телесног интегритета или душевног стања оштећене суштински образлаже тако што оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну и пристрасну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова. Ово имајући у виду да бранилац истиче да како током поступка изведеним доказима није на несумњив начин утврђено да је управо

окривљени дана 26.07.2021. године задао ударац оштећеној у пределу главе услед чега је она задобила лаке телесне повреде и да је угрозио спокојство оштећене, њен телесни интегритет или њено душевно стање, јер окривљени није признао извршење предметног кривичног дела, те се оштећена користила својим правом да не сведочи, а сведок ГГ није имао било каква непосредна сазнања о критичном догађају, то је суд требало да, сходно члану 16. став 5. ЗКП, применом начела *in dubio pro reo* пресудом реши у корист окривљеног и да га ослободи од оптужбе за предметно кривично дело.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну и пристрасну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да је изрека пресуде неразумљива у погледу времена извршења кривичног дела. Осим тога, бранилац окривљеног указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека пресуде противречна сама себи, да су разлози пресуде противречни изреци, те да пресуда нема разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, а и они разлози који су наведени су потпуно нејасни и у знатној мери противречни, као и да о чињеницама које су предмет доказивања постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини исправа и записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника. Такође, бранилац окривљеног указује и на повреду одредбе члана 440. став 2. ЗКП, истицањем да је суд погрешно утврдио чињенично стање у погледу времена извршења кривичног дела. Бранилац окривљеног у образложењу захтева истиче и да првостепени суд у поновљеном поступку није поступио по налозима другостепеног суда из решења КЖ1 288/21 од 16.11.2021. године којим је укинута претходна првостепена пресуда и предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање и није расправио сва спорна питања на која му је указао другостепени суд, већ се поново позвао на исте доказе и уз незнатне измене донео скоро идентичну пресуду, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 462. став 3. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2), члана 440. став 2. и члана 462. став 3. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни касациони суд и у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Андреја Миљешића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић